

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/197/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116211112
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2116211112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, I., zastúpený: JUDr. Juraj Gavalec, advokát, T. Tekela 23, Trnava proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody vo výške 1.304,85 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 21C/174/2016-34 zo dňa 09.05.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.143,49 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Vo výroku III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie použitím § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3, § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 14 ods. 1 písm. a), c), d), § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 5 písm. b), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

3. Vecne súd argumentoval tým, že zo žaloby ako aj zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vyplýva, že žalobca sa domáha zaplattenia sumy 1304,85 eur z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla zaplattením hotových výdavkov a odmeny advokátovi za zastupovanie v trestnom konaní, v ktorom bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 6To/110/2012 zo dňa 15.11.2012 oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Trnava č.k. 1Pv 107/04 zo dňa 01.06.2005. Žalobca si tak neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej konkrétnym rozhodnutím súdu, ale uplatňuje si nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania voči žalobcovi (v konaní pred súdom po podaní obžaloby), ktoré skončilo oslobodením obžalovaného spod obžaloby a v ktorom konaní bol zastúpený advokátom, ktorému za zastupovanie zaplatil trovy právneho zastúpenia. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu

za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2010 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania (rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo/194/2010 z 30.03.2011). Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo/194/2010 z 30.03.2011). Poškodený, ktorý bol spod obžaloby oslobodený, nie je povinný preukazovať v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním, že štátny orgán porušil právnu povinnosť. Oslobodenie spod obžaloby má totiž rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, pretože predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným nebol potvrdený (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 24.09.2003 sp. zn. 25Cdo 1220/2003).

4. V konaní bolo nesporné, že žalobca bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 6To/110/2012-398 zo dňa 15.11.2012 oslobodený spod obžaloby Okresného prokurátora v Trnave č. 1Pv 107/04-173 zo dňa 01.06.2005 a za zastupovanie v trestnom konaní pred súdom zaplatil advokátovi JUDr. Jurajovi Gavalcovi hotové výdavky a odmenu vo výške 1304,85 eur. Vzhľadom na to, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, má v zmysle § 3 písm. a), § 5 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. voči štátu právo na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania. Žalobca za zastupovanie v tomto trestnom konaní pred súdom zaplatil advokátovi trovy právneho zastúpenia, zaplatením ktorých vznikla žalobcovi škoda. V zmysle § 18 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. má žalobca nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré mu ako poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo trestné stíhanie zastavené. Zo spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 7T/99/2005 mal súd preukázané, že žalobca dňa 25.08.2005 udelil JUDr. Jurajovi Gavalcovi splnomocnenie na zastupovanie žalobcu v trestnej veci (č.l.162), JUDr. Juraj Gavalec sa zúčastnil na hlavnom pojednávaní dňa 27.6.2006 od 12.30 hod. do 14.45 hod. (č.l. 171), dňa 17.10.2006 (č.l. 205), dňa 24.1.2007 (č.l. 227), vyjadril sa k odvolaniu dňa 12.7.2007 (243), zúčastnil sa na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 10.4.2008 (č.l. 260), na hlavnom pojednávaní dňa 8.2.2011 (č.l. 305), podal odvolanie dňa 9.2.2011, 1.4.2011 s doplnením z 20.1.2012 (č.l. 314, 316, 332), zúčastnil sa na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 02.02.2012 (č.l. 346), prevzal a pripravil dovolania dňa 17.4.2012 (č.l. 368), podal dovolanie dňa 19.4.2012 (č.l. 365), zúčastnil sa na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 15.11.2012 (č.l. 397). Zo zápisnice o verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 4.10.2012 na č.l. 394 mal súd preukázané, že na tomto verejnom zasadnutí JUDr. Juraj Gavalec prítomný nebol. Zo spisu súd ďalej zistil, že dňa 02.12.2012 sa žiadne verejné zasadnutie na Krajskom súde v Trnave neuskutočnilo, preto súd vykonanie týchto dvoch úkonov nepovažoval za preukázané a teda účelne vynaložené. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní síce uviedol, že pri úkone č. 10. sa jedná o chybu v písaní a verejné zasadnutie na Krajskom súde v Trnave sa uskutočnilo dňa 2.2.2012, na čo však už nemohol prihladiť, nakoľko nárok žalobcu v takomto znení nebol predbežne prerokovaný príslušným orgánom v zmysle § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení, z oslobodzujúceho rozsudku v trestnom konaní, z objektívnej zodpovednosti štátu, ktorá vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ako aj konštatovania o splnení predpokladov pre uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody (existencia škody z titulu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní a predbežného prerokovania nároku), dospel súd k záveru o opodstatnenosti nároku žalobcu na náhradu škody, avšak len v sume 1.143,49 eur, nakoľko úkony označené č. 10 a 13 Vyúčtovania (č.l. 4) (účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 2.12.2012 a účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 4.10.2012) vykonané neboli. Súd preto žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia vo výške 1.143,49 eur a to za prevzatie a prípravu obhajoby dňa 25.08.2005

(§ 14 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky) vo výške 62,27 eur + režijný paušál 4,98 eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 27.6.2006 od 12.30 hod. do 14.45 hod. (§ 14 ods. 1 písm. d/ Vyhlášky) vo výške 67,97 eur + režijný paušál 5,44 eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 27.6.2006 od 12.30 hod. do 14.45 hod. (§ 14 ods. 1 písm. d/ Vyhlášky) vo výške 67,97 eur + režijný paušál 5,44 eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 17.10.2006 - (§ 14 ods. 1 písm. d/ Vyhlášky) vo výške 67,97 eur + režijný paušál 5,44 eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 24.1.2007 - (§ 14 ods. 1 písm. d/ Vyhlášky) vo výške 73,96 eur + režijný paušál 5,91 eur, za vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 12.7.2007 - (§ 14 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky) vo výške 73,96 eur + režijný paušál 5,91 eur, za účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 10.4.2008 - (§ 14 ods. 1, písm. d/ Vyhlášky) vo výške 79,07 eur + režijný paušál 6,31 eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 8.2.2011 - (§ 14 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky) vo výške 92,63 eur + režijný paušál 7,41 eur + 20 % DPH v sume 40,01 eur, za odvolanie zo dňa 9.2.2011 a 1.4.2011 s doplnením z 20.1.2012 - (§ 14 ods. 1 písm. b/ Vyhlášky) vo výške 92,63 eur + režijný paušál 7,41 eur + 20 % DPH v sume 40,01 eur, za prevzatie a príprava dovolania zo dňa 17.4.2012 - (§ 14 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky) vo výške 95,37 eur + režijný paušál 7,62 eur + 20 % DPH v sume 20,60 eur, za dovolanie zo dňa 19.4.2012 - (§ 14 ods. 1 písm. b/ Vyhlášky) vo výške 95,37 eur + režijný paušál 7,62 eur + 20 % DPH v sume 20,60 eur, za účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Trnava dňa 15.11.2012 - (§ 14 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky) vo výške 23,84 eur (95,37 eur:4) + režijný paušál 7,63 eur + 20 % DPH v sume 6,29 eur a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu. Zákon č. 514/2003 Z. z. nedefinuje pojem skutočná škoda a jeho vymedzenie neobsahuje ani Občiansky zákonník. Podľa ustálených názorov právnej teórie a rozhodovacej praxe súdov skutočná škoda predstavuje ujmu, ktorá sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného, je vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. v peniazoch, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia. Skutočná škoda sa prejaví v zmenšení majetku poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou. Subjektívna premlčacia doba pri nároku na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním, ktoré neskončilo odsudzujúcim trestným rozhodnutím, začína plynúť od okamihu, kedy obžalovanému (obvinenému) bolo oznámené rozhodnutie, ktorým bol oslobodený spod obžaloby, alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené. Ak sa však dozvedel o vzniku škody neskôr, subjektívna premlčacia doba začína plynúť okamihom, kedy sa o vzniku škody skutočne dozvedel a viazanosť jej začiatku na doručenie zrušovacieho rozhodnutia (§ 32 ods. 1 druhej vety zákona č. 82/1998 Sb. v znení neskorších predpisov) sa neuplatní (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29.04.2010 sp. zn. 25Cdo 1029/2008). V konaní bolo nesporné, že žalobca dňa 15.10.2015 zaplatil JUDr. Jurajovi Gavalcovi trovy obhajoby vo výške 1.304,85 eur, čím došlo k zmenšeniu majetku žalobcu o uvedenú sumu a až v tento deň sa škoda prejavila v majetkovej sfére poškodeného, teda až dňa 15.10.2015 vznikla žalobcovi skutočná škoda. V tento deň sa žalobca zároveň dozvedel o škode a týmto dňom začala plynúť subjektívna trojročná premlčacia doba podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Lehota neplynula počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, t.j. od 11.11.2015 do 9.5.2016, uplynula dňa 13.04.2019. Žalobca podal žalobu na súd dňa 10.05.2016, teda pred uplynutím premlčacej doby. Žalobca svoj nárok na náhradu škody neodvodzoval od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č.k. 2Tdo/28/2012-379 zo dňa 26.06.2012, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 27.08.2012, od ktorého dátumu počítala plynutie premlčacej doby žalovaná. Podľa názoru súdu žalobcovi v tento deň žiadna škoda za trovy konania ešte nevznikla, nakoľko trestné konanie pokračovalo a žalobca jeho výsledok poznať nemohol. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby a to rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 6To/110/2012-398 zo dňa 15.11.2012, právoplatným dňa 15.11.2012, kedy sa žalobca, resp. jeho právny zástupca o výsledku trestného konania dozvedel. Ak by sa žalobca v tento deň dozvedel o výške škody, čo ale žalovaná v konaní nepreukázala, začala by premlčacia doba plynúť dňa 15.11.2012, neplynula by počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, t.j. od 11.11.2015 do 9.5.2016, uplynula by dňa 13.05.2016. Žalobca podal žalobu na súd dňa 10.05.2016, teda pred uplynutím premlčacej doby. Uvedené posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je v súlade aj s rozhodnutiami, na ktoré poukazovala žalovaná (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Co 243/2017-114 zo dňa 21.06.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co 326/2017 zo dňa 27.03.2018). Vzhľadom na uvedené námietka premlčania vznesená žalovanou nebola dôvodná.

6. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa pomeru úspechu v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcovi bola zo sumy 1.304,85 eur priznaná suma 1.143,49 eur s príslušenstvom, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 88 % a hrubý úspech žalovanej 12 %, a teda konečný čistý úspech žalobcu je 76

% (88 % - 12 %), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 76 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podala odvolanie žalovaná, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Žalovaná v priebehu konania namietala, že žalobca jednoznačne nešpecifikoval titul, na základe ktorého si nárok na náhradu škody uplatnil. Jednoznačná špecifikácia titulu mala pritom zásadný význam pre určenie príslušného právneho predpisu a jeho konkrétnych ustanovení, podľa ktorých sa má uplatnený nárok na náhradu škody posudzovať, ako aj pre posúdenie námietky premlčania. Navyše, žalobcu v civilnom procese zaťažuje povinnosť tvrdenia, ktorá v rámci konania o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. zahŕňa označenie titulu (zásahu) podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., v súvislosti s ktorým mu mala byť škoda spôsobená. V tomto prípade žalobca titul uplatneného nároku v návrhu na vydanie platobného rozkazu jednoznačne nešpecifikoval. Už táto skutočnosť sama osebe podľa názoru žalovanej vylučovala možnosť, aby v konaní úspešne preukázal vznik nároku na náhradu škody, t. j. aby preukázal splnenie podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu. Skutočnosť, že si žalobca nespĺnil svoju povinnosť a riadne nešpecifikoval titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody, mala mať za následok procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by vyzval žalobcu na odstránenie nedostatku podania vo veci samej. Súd prvej inštancie však v rozpore s procesným postupom upraveným v CSP sám za žalobcu odstraňoval túto vadu podania, keď v bode 50. odôvodnenia rozsudku konštatoval, že „Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby a to rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 6To/110/2012-398 zo dňa 15.11.2012 (...)", a to napriek skutočnosti, že rozhodnutie, na základe ktorého bolo trestné stíhanie vedené, žalobca v priebehu konania, ani vo svojom návrhu na vydanie platobného rozkazu ani raz neuviedol, dokonca na toto rozhodnutie v priebehu konania ani raz nepoukázal. Súd prvej inštancie tým, že bez opory v zákone prevzal na seba povinnosť žalujúcej strany, a určil titul pre uplatnenie nároku, rozhodol nad rámec predmetu konania, čím nielenže porušil princíp rovnosti strán v konaní ale svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

8. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil z titulu rozhodnutia o treste podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z., ktorým má byť rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 11/2011 zo dňa 02.02.2012 súd prvej inštancie v bode 34. odôvodnenia uviedol, že „Žalobca si tak neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej konkrétnym rozhodnutím súdu, ale uplatňuje si nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania voči žalobcovi (v konaní pred súdom po podaní obžaloby), ktoré skončilo oslobodením obžalovaného spod obžaloby (...)" Následne súd prvej inštancie poukázal na judikatúru týkajúcu sa špecifického prípadu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, v zmysle ktorej rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby (bližšie bod 35. odôvodnenia). Odôvodnenie súdu prvej inštancie považuje žalovaná aj za zmätočné a vnútorne rozporné. Súd prvej inštancie totiž na jednej strane konštatuje, že žalobca si neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej konkrétnym rozhodnutím ale vedením trestného konania, následne však poukazuje na judikatúru súdov, ktoré dospeli k záveru, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sa (v dôsledku oslobodenia spod obžaloby) pritom v zmysle judikatúry taktiež považuje za nezákonné rozhodnutie. K neprípustnej iniciatíve zo strany súdu prvej inštancie pri určovaní titulu pre uplatnenie nároku na náhradu škody žalovaná uvádza, že v zmysle § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Napriek tomu, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a oznámenia o výsledku predbežného prerokovania (bližšie bod 31. odôvodnenia) dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď postupoval v rozpore so znením § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. a svojvoľne ako titul určil „vedenie trestného konania", čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

9. Žalovaná z dôvodu zachovania včasnosti procesnej obrany vychádzala pri koncipovaní svojich vyjadrení v súdnom konaní z opisu skutkových okolností trestného konania, ako aj z vyjadrenia žalobcu v rámci predbežného prerokovania, keď v doplnení žiadosti o predbežné prerokovanie žalobca uviedol, že nárok na náhradu škody „(...) sa odvíja od titulu - rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 6To/11/2011 zo dňa 2.2.2012, ktorým som bol uznaný vinným z trestného činu (...), a od titulu - obžaloby Okresného prokurátora v Trnave, sp. zn. 1Pv 107/04 zo dňa 1.6.2005." Nakoľko obžaloba, v súlade s právnou teóriou i závermi súdnej praxe, nemá náležitosti rozhodnutia v zmysle dikcie zák. č. 514/2003 Z. z., a preto nie je spôsobilým titulom pre uplatnenie práva na náhradu škody, jediným spôsobilým titulom špecifikovaným zo strany žalobcu, je rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 6To/11/2011 zo dňa 02.02.2012. Z tohto titulu bol nárok na náhradu škody aj predbežne prerokovaný, čo vyplýva aj z oboznámeného Oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 02.05.2016. Nakoľko žalobca žalovanou takto vymedzený titul nijakým spôsobom nerozporoval (dokonca ho takto v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody sám špecifikoval), tak žalovaná k takémuto nároku aj vznášala námietky a smerovala svoje prednesy na pojednávaníach. Napriek tomu dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca si neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej konkrétnym rozhodnutím súdu, ale uplatnil si nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania, ktoré skončilo oslobodením obžalovaného spod obžaloby. Takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie je však možné nepochybné označiť aj za rozhodnutie prekvapivé. Argumentačná línia žalovanej v konaní vychádzajúca z nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a zo skutkového vymedzenia žalovaného nároku ako náhrady škody spôsobenej rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, č. k. 6To/11/2011 zo dňa 02.02.2012, nemala v konečnom dôsledku ani len potenciálnu možnosť priviesť úspech žalovanej v konaní, pretože súd prvej inštancie svojim rozsudkom rozhodol o nároku, ktorý nebol predbežne prerokovaný, a nebol žalobcom uplatnený ani v konaní pred súdom, a to o nároku na náhradu škody spôsobenej vedením trestného stíhania (porov. napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 153/2016 zo dňa 12.12.2017). Žalovaná zastáva názor, že takýto postup súdu je arbitrárny a ústavne neudržateľný. Súd musí rešpektovať predmet konania, ktorý je pri náhrade škody podľa osobitného predpisu vymedzený v § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., čo zároveň znamená, že plnenie nemôže priznať z iného skutkového základu, len preto, že sa tento javí pre žalobcu z hľadiska úspechu v konaní ako výhodnejší. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca si uplatnil si nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania nielenže predstavuje nesprávne právne posúdenie veci, ale aj neprípustným spôsobom zvyhodňuje žalobcu, ktorému bola priznaná náhrada škody, na ktorú by podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. (z dôvodu premlčania uplatneného nároku) inak nemal nárok. Žalobca bol úspešný napriek tomu, že bol v konaní o náhradu škody pred súdom pasívny, neuplatňoval nijaké prostriedky procesného útoku a k námietkam žalovanej prezentovaným v odpore zo dňa 02.03.2018 a v doplňujúcom vyjadrení zo dňa 16.04.2019 sa nijakým spôsobom nevyjadril. Na druhej strane žalovaná vzniesla v konaní niekoľko relevantných námietok (nedostatočná špecifikácia titulu, námietka premlčania, námietka nedostatku existencie priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti), ktoré však neboli zo strany žalobcu rozporované (tvrdenia žalovanej sa mali považovať za nesporné), ale neprípustným spôsobom do konania zasiahol súd prvej inštancie, a sám tieto námietky žalovanej rozporoval. Tým, že súd prvej inštancie sám hľadal rozhodnutie, v príčinnej súvislosti s ktorým žalobcovi potenciálne mohla vzniknúť škoda, odbremeniť žalobcu od povinnosti tvrdenia a unesenia dôkazného bremena a zároveň týmto postupom porušil zásadu rovnosti strán sporu.

10. Žalovaná v konaní vzniesla podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. aj námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu škody, pričom pri jej koncipovaní vychádzala opätovne z toho, že žalobca v rámci predbežného prerokovania ako titul označil rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 11/2011 zo dňa 02.02.2012. Súd prvej inštancie za okamih, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody považoval deň úhrady trov obhajoby právnomu zástupcovi. Žalovaná sa s uvedeným právnym záverom súdu nestotožňuje, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza aj v tejto časti z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tým, že súd prvej inštancie posúdil vznesenú námietku premlčania ako nedôvodnú, a okamih začatia jej plynutia naviazal až na deň zaplatenia trov konania postupoval podľa názoru žalovanej v absolútnom rozpore s jednoznačným znením zákona o zodpovednosti štátu za škodu. Pri posúdení ne/dôvodnosti vznesenej námietky premlčania nároku na náhradu škody uplatneného podľa osobitného predpisu - zák. č. 514/2003 Z. z., je potrebné vychádzať z dikcie ustanovenia § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré pre okamih určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, s prihliadnutím na titul uplatneného nároku, vyžaduje „doručenie (oznámenie)" zrušujúceho rozhodnutia. S prihliadnutím na uvedené je potom zrejmé, že premlčacia lehota, s poukazom na znenie § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., začala plynúť dňa 27.08.2012, kedy bol

žalobcovi doručený rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Tdo 28/2012 zo dňa 26.06.2012, ktorým bolo právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 11/2011 zo dňa 02.02.2012 zrušené pre nezákonnosť, a že k uplynutiu 3-ročnej premlčacej subjektívnej lehoty teda došlo dňa 27.08.2015. Nakoľko si žalobca prvýkrát uplatnil nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia žiadosťou o predbežné prerokovanie dňa 11.11.2015 a súdnou cestou až návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol súdu doručený dňa 10.05.2016, je nepochybné, že si uplatnil nárok na náhradu škody až po uplynutí 3-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Zároveň súd prvej inštancie v bode 50. odôvodnenia konštatoval, že „Žalobca svoj nárok na náhradu škody neodvodzoval od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. k. 2Tdo/28/2012-379 zo dňa 26.06.2012, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 27.08.2012, od ktorého dátumu počítala plynutie premlčacej doby žalovaná.“ Z uvedenej formulácie podľa názoru žalovanej vyplýva nesprávne právne posúdenie a absolútne nepochopenie účinkov plynutia subjektívnej premlčacej lehoty upravenej v § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípadoch, ak je titulom uplatnenia nároku na náhradu škody nezákonné rozhodnutie. Žalovaná v priebehu konania nikdy netvrdila, že svoj nárok žalobca odvodzoval od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, č. k. 2Tdo 28/2012-379 zo dňa 26.06.2012. Poukazovala len na to, že týmto rozhodnutím bol rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 11/2011 zo dňa 02.02.2012 zrušený pre nezákonnosť, a od jeho doručenia začala plynúť v zmysle § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. 3-ročná premlčacia subjektívna lehota na riadne a včasné uplatnenie nároku na náhradu škody. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že ak by sa aj žalobca o vzniku škody dozvedel dňa 15.11.2012 (deň doručenia rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, č. k. 6To 110/2012-398 zo dňa 15.11.2012, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený), nebola by námietka premlčania vznesená dôvodne, nakoľko k uplynutiu premlčacej lehoty v zmysle § 19 ods. 1 a ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. by došlo dňa 13.05.2016, pričom žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil žalobou na súde ešte dňa 10.05.2016 (bližšie bod 50. odôvodnenia). Prijatie takéhoto záveru súdom však predstavuje nesprávne právne posúdenie veci. Tak, ako už žalovaná vyššie uviedla, s prihliadnutím na obsah návrhu na vydanie platobného rozkazu, a z dôvodu absencie akéhokoľvek vyjadrenia žalobcu k námietkam žalovanej (nedostatok špecifikácie titulu pre uplatnenie nároku, premlčanie nároku) a ich prípadného rozporovania, súd prvej inštancie nemohol svojou vlastnou činnosťou odstraňovať prípadne vady žalobného návrhu v prospech žalobcu tým, že určil titul, na základe ktorého si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody (vedenie trestného konania), a následne v nadväznosti na tento titul posudzoval aj vznesenú námietku premlčania. Súd prvej inštancie mal totiž pri posudzovaní uplatneného nároku vychádzať z rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Výsledkom neprípustného procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý neprimeraným spôsobom zasahoval do priebehu konania je to, že napriek tomu, že žalobca bol v konaní pasívny, mal v konaní úspech, nakoľko súd prvej inštancie nahrádzal jeho činnosť ako sporovej strany, keď sám špecifikoval titul pre uplatnenie nároku na náhradu škody a rozporoval aj žalovanou vznesenú námietku premlčania. Postup súdu prvej inštancie aj pri posúdení vznesenej námietky premlčania je nielen v rozpore s princípom rovnosti strán v konaní, v rozpore s princípom kontradiktórnosti civilného sporového konania, ale v dôsledku takéhoto postupu došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP).

11. Žalobca odvolanie nepodal, k odvolaniu žalovanej sa písomne nevyjadril.

12. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i vo veci samej správne právne posúdil.

15. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v prevažnom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci samej, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorá vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové podstatné skutkové či právne argumenty než tie, ktoré uviedol už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi náležite vysporiadal.

16. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd sa s týmto odôvodnením súdu v prevažnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

17. Zásadnou spornou otázkou, ktorá tvorí i predmet odvolacieho prieskumu, je posúdenie toho, či si žalobca riadne uplatnil nárok na náhradu škody v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keď žalovaná namieta, že žalobca dostatočne jasne neoznačil titul tohto nároku.

18. V zmysle ust. § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať iba z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnuté uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedených noriem ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle § 46 ods. 3 Ústavy SR, nemožno lipnúť na formálnom zrušení - zmene tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, má zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu, došlo pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, rovnaké následky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania, ako logicky i oslobodenie spod obžaloby, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, resp. o oslobodení spod obžaloby sa trestné konanie končí, čo znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, čo zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa napokon ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (porovnaj mutatis mutandis rozsudok NS SR sp. zn. 4MCdo 15/2009, obdobne 3Cdo 194/2010 i 1Cdo 64/2008 a ďalšie).

19. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a rovnako aj podľa predtým platného zák. č. 58/1969 Zb. Doterajšia súdna judikatúra konštantne dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi, bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné

stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody sa potom posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. S poukazom na uvedenú konštantnú judikatúru odvolací súd uzatvára, že právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení navrhovateľa spod obžaloby má rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, v dôsledku čoho boli splnené zákonné podmienky pre vznik nároku navrhovateľa na náhradu predmetnej škody.

20. Odvolací súd poukazuje aj na judikát R 35/1991, v zmysle ktorého, ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Toto právo nemá iba ten, kto si obvinenie zaviniť sám a ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný.

21. Zodpovednosť štátu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je zodpovednosťou objektívnou, ktorá nie je závislá od toho, či došlo v celom procese trestného konania k porušeniu právnych noriem, alebo nie. Nie je rozhodujúce ani to, či orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade so zákonom, alebo nie a či tieto ich rozhodnutia boli zrušené, alebo nie.

22. Z uvádzaného je potom zrejmé, že v posudzovanej veci je daná zodpovednosť štátu za škodu vzniknutú zaplatením nákladov obhajoby v trestnom konaní, ktoré sa skončilo oslobodením spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku.

23. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého zo žaloby ako aj zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vyplýva, že žalobca sa domáha zaplatenia sumy 1304,85 eur z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla zaplatením hotových výdavkov a odmeny advokátovi za zastupovanie v trestnom konaní, v ktorom bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 6To/110/2012 zo dňa 15.11.2012 oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Trnava č.k. 1Pv 107/04 zo dňa 01.06.2005. Žalobca si tak neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej konkrétnym rozhodnutím súdu, ale uplatňuje si nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného konania voči žalobcovi (v konaní pred súdom po podaní obžaloby), ktoré skončilo oslobodením obžalovaného spod obžaloby a v ktorom konaní bol zastúpený advokátom, ktorému za zastupovanie zaplatil trovy právneho zastúpenia. Podľa odvolacieho súdu nie je potrebné, aby žalobca ako titul označil uznesenie o vznesení obvinenia, ale je postačujúce, aby jasne špecifikoval trestné stíhanie, na základe výsledku ktorého mu vznikla škoda.

24. Súd prvej inštancie správne poukázal na relevantné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho súdu ČR, v zmysle ktorých podstata nároku na náhradu škody sa totiž v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo/194/2010 z 30.03.2011).

25. Odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR I.ÚS 540/2016-26 zo dňa 13.12.2016, v ktorom ústavný súd zhodne so svojou judikatúrou pripomína, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku, bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. Z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu má ten, kto bol oslobodený spod obžaloby právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia.

Takéto právo by nemal iba vtedy, ak by si vznesenie obvinenia zaviniť sám, bol spod obžaloby oslobodený len pre to, že nie je za trestný čin zodpovedný, resp. že mu bola udelená milosť alebo bol trestný čin amnestovaný, (rovnako uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo 64/2008).

26. Pokiaľ teda v prejednávanej spore žalobca v žalobe opísal rozhodujúce skutočnosti tak, že špecifikoval rozsudok, ktorým bol uznaný vinným z trestného činu (tento rozsudok bol zrušený Najvyšším súdom SR) a nakoniec rozsudok, ktorým bol v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby, pričom ako náhradu škody si uplatnil trovy obhajoby v tomto trestnom konaní, je nepochybné, že titulom uplatneného nároku na náhradu škody je celé trestné konanie, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby, a nie konkrétne rozhodnutie súdu. Z takto koncipovanej žaloby žalobcu je jednoznačne zrejmé, čoho a na akom skutkovom základe sa žalobca domáha, preto nebolo namieste, aby súd vyzýval žalobcu na doplnenie žaloby, či odstránenie jej väd. Opačný výklad, ktorý preferuje vo svojej odvolacej argumentácii žalovaná, považuje odvolací súd za prílišný a neadekvátny formalizmus, ktorý je v príkrom rozpore so základnou zásadou sporového konania o spravodlivosti a účinnosti ochrany porušených práv, naplňujúc tak princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP). Neobstojí preto odvolacia námietka žalovanej, že súd prvej inštancie v rozpore s princípom kontradiktórnosti a rovnosti sporových strán neprípustne sám odstraňoval vadu žaloby a prevzal na seba povinnosť tvrdenia, čím sám dopĺňal skutkový stav.

27. Pokiaľ odvolateľka podporne poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 12.12.2017 č.k. 3Cdo/153/2016-189, toto rozhodnutie nemožno aplikovať na prejednanú vec, nakoľko najvyšší súd v ňom riešil značne odlišnú skutkovú situáciu, keď žalobca si v konaní uplatňoval nárok na náhradu trov konania (trov nutnej obhajoby), ktoré mu vznikli v príčinnej súvislosti s nezákonnosťou väzby (rozhodnutia o väzbe) v zmysle § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. V tejto súvislosti dovolací súd poukázal na to, že zo žaloby, aj obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri obmedzení jeho osobnej slobody a nezákonným rozhodnutím o väzbe a v žalobe konkrétne uvádza, že žiada aj „náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli v súvislosti s konaním, v ktorom bola obmedzená jeho osobná sloboda a bolo vydané nezákonné rozhodnutie súdu o väzbe, v ktorom bol oslobodený spod obžaloby“. Žalobca teda vymedzil skutkový stav, z ktorého vyvodzoval svoj nárok a tým určil predmet konania, ktorým je náhrada škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Škodu konkretizoval v podobe trov obhajoby, ktoré mu vznikli v súvislosti s konaním, v ktorom bolo vydané rozhodnutie súdu o väzbe, a v ktorom bol oslobodený spod obžaloby; obdobne skutkovo vymedzil svoj nárok aj v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri zadržaní a nezákonným rozhodnutím o väzbe zaslanej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a tiež vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalovanej k žalobe i vo svojich prednesoch na pojednávaní. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca vyvodzoval nárok na náhradu škody z titulu náhrady trov právneho zastúpenia (trov obhajoby) v trestnom konaní z rozhodnutia o väzbe a nie z inej skutočnosti - uznesenia o vznesení obvinenia ako nezákonného rozhodnutia, ako ustálil odvolací súd. So zreteľom na existenciu špeciálnej právnej úpravy o škodových nárokoch v súvislosti s väzbou, odvolací súd neposúdil uplatnený nárok na náhradu trov obhajoby žalobcu z aspektu ustanovení § 8 ods. 5 písm. b) a ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., dospel najvyšší súd k záveru, že dovolateľ v danom prípade opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku argumentujúc tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

28. Tak ako už bolo uvedené vyššie, v prejednávanej spore odvolací súd nemal pochybnosť o tom, že žalobca svoj nárok skutkovo vymedzil tak, že žiada náhradu škody v súvislosti s trestným konaním, v ktorom bol oslobodený spod obžaloby, trovy obhajoby v trestnom konaní špecifikoval za trvanie celého trestného konania, ktoré skončilo až jeho oslobodením spod obžaloby, nešlo teda o prípad, že by si uplatňoval trovy obhajoby len za určité štádium trestného konania, resp. v súvislosti len s určitým konkrétnym rozhodnutím v trestnom konaní.

29. S týmto právnym záverom je úzko spojená aj otázka premlčania, najmä otázka posúdenia začatia plynutia premlčacej doby.

30. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej premlčacia lehota, s poukazom na znenie § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., začala plynúť dňa 27.08.2012, kedy bol žalobcovi doručený rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 28/2012 zo dňa 26.06.2012, ktorým

bolo právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To 11/2011 zo dňa 02.02.2012 zrušené pre nezákonnosť, a že k uplynutiu 3-ročnej premlčacej subjektívnej lehoty teda došlo dňa 27.08.2015. Nakoľko si žalobca prvýkrát uplatnil nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia žiadosťou o predbežné prerokovanie dňa 11.11.2015 a súdnou cestou až návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol súdu doručený dňa 10.05.2016, malo by byť podľa žalovanej nepochybné, že si uplatnil nárok na náhradu škody až po uplynutí 3-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

31. Súd prvej inštancie dospel k vecne správne mu záveru, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej vedením trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby a to rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 6To/110/2012-398 zo dňa 15.11.2012, právoplatným dňa 15.11.2012, kedy sa žalobca, resp. jeho právny zástupca o výsledku trestného konania dozvedel. Zo žaloby je jednoznačne zrejmé, že žalobca si uplatňoval nárok na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní za úkony počínajúc prevzatím zastúpenia dňa 25.08.2005 a končiac účasťou na verejnom zasadnutí Krajského súdu v Trnave dňa 15.11.2012, z čoho je jednoznačné, že premlčacia doba nemohla začať plynúť skôr, ako 15.11.2012. Ak by sa aj žalobca v tento deň dozvedel o výške škody, začala by premlčacia doba plynúť dňa 15.11.2012, neplynula by počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, t.j. od 11.11.2015 do 9.5.2016, uplynula by dňa 13.05.2016. Žalobca podal žalobu na súd dňa 10.05.2016, teda pred uplynutím premlčacej doby. Uvedené posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je v súlade aj s rozhodnutiami, na ktoré poukazovala žalovaná (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Co 243/2017-114 zo dňa 21.06.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co 326/2017 zo dňa 27.03.2018). Vzhľadom na uvedené ani podľa odvolacieho súdu námietka premlčania vznesená žalovanou nebola dôvodná.

32. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní žalovanej, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

33. Ďalšie odvolacie argumenty žalovanej odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalovanej odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

34. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej vo výroku I., vrátane vecne správneho a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku III. o náhrade trov konania, v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nebolo

preukázané, že by mu nejaké trovy odvolacieho konania vznikli, žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, neučinil v ňom žiaden úkon, ani si náhradu trov konania neuplatnil.

36. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).